

Zjazd severokórejskej vládnej Strany práce

Rádio Slovensko, 18:18; K veci; 10/05/2016; Michal Katuška; Zaradenie: zo zahraničia

Michal Katuška, moderátor: "Státisíce Severokórejčanov sa dnes zúčastnili v hlavnom meste Pchjongjang na zhromaždení pri príležitosti ukončenia zjazdu vládnucej Kórejskej strany práce. Predchádzajúci zjazd bol pritom ešte v roku 1980, keď vládol starý otec súčasného vodcu Kim Čong-una, zakladateľ komunistického režimu Kim Ir-sen. Na telefónnej linke máme Luciu Husenicovú z **Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela**. Dobrý večer.

Lucia Husenicová, **Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela** (telefonát): "Dobrý večer."

Michal Katuška: "Na úvod úplne logická otázka – tridsaťšesť rokov vládli komunistickí vodcovia Severnej Kórey bez potreby zvoliť zjazd. Kim Ir-sen do roku deväťdesiatštyri, Kim Čongill do roku 2011 a Kim Čong-un od roku 2011. Prečo teraz severokórejský vodca zjazd zvolal?"

Lucia Husenicová: "Tých dôvodov môže byť niekoľko. Ten prvý, veľmi pravdepodobný je, že v podstate rok 2016 je piatym rokom vlády Kim Čong-una. Je to v podstate obdobie, kedy sa zdá, že sa mu podarilo konsolidovať svoj režim a konsolidovať a uchopiť moc vo svojich rukách. Zároveň ale môžeme to interpretovať ako v podstate akýsi alebo potvrdenie návratu k významu strany v rámci štruktúry vládnej moci, pretože počas vlády jeho otca dominovala politickým záležitostiam armáda. To sa mení od nástupu Kim Čong-una. Čiže môže to byť teda potvrdenie návratu k významu a funkcii strany v štáte."

Michal Katuška: "Dá sa to, podľa vás, chápať aj ako definitívne potvrdenie jeho pozície ako vodcu Severnej Kórey? Predsa len predchádzali tomu viaceré, teda od doby jeho nástupu viaceré čistky. Vysporiadal sa s viacerými svojimi konkurentmi, teda popravil generála Kima Čola, svojho strýka, Čan Song Čena aj s jeho širokou rodinou napríklad, vrátane detí. Čiže môžete to chápať aj vy tak ako potvrdenie jeho úlohy vodcu?"

Lucia Husenicová: "Do určitej miery je to pravdepodobné, že teda zjazd ako taký má potvrdiť v podstate všetky tie veci a všetky tie udalosti, ktoré sa stali. To, čo je ale dôležité si uvedomiť, že to, čo znamenali tie čistky, ku ktorým došlo v tom poslednom období, nie je ani o tom, že by Kim Čong-un nebol schopný vládnuť. Pretože bez neho by reálne režim nebol udržateľný, on je nositeľom legitimacy režimu, pretože je Kim, pretože je člen vládnucej Kimovskej dynastie. To, čo potvrdili tieto čistky a to, čo potvrdzuje v podstate aj jeho vystúpenie na zjazde je, že nebude bábkou v rukách nikoho ani strany, ani armády. A bude vládnuť tak, ako on uzná za vhodné."

Michal Katuška: "Vedeli by ste viac priblížiť, k akým rozhodnutiam došlo na tomto zjazde strany, k nejakým neočakávaným povedzme mocenským posunom, alebo nejakej generačnej výmene funkcionárov?"

Lucia Husenicová: "Tie zmeny nie sú nejakým spôsobom zásadné. V podstate je to len pokračovanie toho, čo Kim Čong-un a jeho režim oznámil už v roku 2012. V podstate potvrdilo sa, potvrdilo sa paralelný vývoj ekonomiky, a teda ekonomické reformy a jadrového programu, princíp alebo politika Biun Jin v Severnej Kórey. Zároveň nedošlo zásadným spôsobom ku generačnej výmene, pretože keď sa pozrieme na zloženie stáleho výboru alebo teda na Politbyra, tak sú tam všetko sedemdesiatnici, osemdesiatnici. Dokonca jeden pán má deväťdesiat. V tomto kontexte to môžeme zase interpretovať ako akúsi snahu upevniť legitimitu režimu, pretože všetci títo páni bojovali s Kim Ir-senom vo vojne proti Japonsku. Všetci títo páni stáli pri zrode štátu ako takého. Čiže v podstate nič zásadné sa nemení. Pokračuje Kim Čong-un v tom, čo nastúpil pred piatimi rokmi, keď sa teda chopil moci."

Michal Katuška: "Vysvetlime si teraz takú základnú nuansu. Severná Kórea je izolovaná krajina. Platia voči nej prísne sankcie. Životná úroveň obyčajných ľudí je nízka. No a státisíce obyvateľov hladujú, neustále im hrozí za ideologické prehrešky väzenie. No a napriek týmto všetkým skutočnostiam to nevyzerá, že by sa ten režim nejako rúcal. Aj vy ste to teraz povedali, že v podstate on si vládne ďalej tak, ako doteraz. Ako sa to dá vysvetliť napriek všetkým tým opatreniam?"

Lucia Husenicová: "No, ono v podstate tých faktorov je viacero. Na to, aby sme to mohli pochopiť, musíme sa vrátiť k tomu, v podstate na akých princípoch funguje severokórejský režim a celý

politický systém, kde my ho síce hodnotíme ako komunistický, ale on je v podstate takou akousi kombináciou tradičnej kórejskej politickej kultúry a určitých princípov, ktoré Kim Ir-sen priniesol z fungovania diktatúry v Sovietskom zväze a tak ďalej. A v podstate to, čo drží ten režim reálne pri moci, je úplná indoktrinácia obyvateľstva. To znamená, že Severokórejci sú v podstate od škôky učení veriť ideológii, učia sa citáty vodcov, učia sa v podstate o vodcoch. Sú presvedčení o tom, že jedine vodca, teda vládnuca rodina Kimovcov dokáže zabezpečiť nezávislosť. Pretože stále je tu veľmi silná spomienka na historickú skúsenosť, ktorú majú z obdobia japonskej kolonizácie. Zároveň štát má absolútny monopol na informácie, aj keď to sa momentálne mení, pretože stále viac a viac informácií preniká z Číny do Severnej Kórey. Ale práve tá skutočnosť, že ľudia vyrastajú vo viere v to, čo ich učia, je veľmi ťažké pre nich si pripustiť, že vôbec nejaká zmena je možná, pretože..."

Michal Katuška: "Takže je to vlastne taká silná masívna propaganda už od útleho veku všetkých ľudí, ktorí tam žijú."

Lucia Husenicová: "Samozrejme, mobilizácia, strach, ktorý je neustále vyvolávaný v obyvateľoch, ktorý hrozí zvonku či už z Južnej Kórey alebo zo Spojených štátov a tak ďalej."

Michal Katuška: "Áno, rozumiem. Lucii Husenicovej z **Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela** ďakujeme aj za tieto vysvetlenia. Všetko dobré a do počutia."

Lucia Husenicová: "Ďakujem, dpočutia."